

KERKENBELEIDSPAN
KONTICH

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

19 mei 2025

KONTICH
leeft!

PARCUM

**Platform Toekomst
Parochiekerken**

PARCUM vvsG

Dit sjabloon werd opgesteld door PARCUM vzw en aangevuld door het Platform Toekomst Parochiekerken. Het dient als houvast bij het opstellen van een kerkenbeleidsplan.

PARCUM vzw
Abdij van Park 7
3001 Leuven

www.parcum.be
info@parcum.be
016 40 60 73

BTW 0461.895.885
RPR Leuven

Platform Toekomst Parochiekerken
Bischoffsheimlaan 1-8
1000 Brussel

www.toekomstparochiekerken.be
info@toekomstparochiekerken.be
02 207 54 49

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	4
INLEIDING	5
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	6
2. FICHE PER KERKGEBOUW	7
2.1. Sint-Martinuskerk (Centrum)	7
2.1.1. Identificatie.....	7
2.1.2. Beschrijving.....	7
2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	14
2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	15
2.2. Kerk O-L-Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Kontich-Kazerne).....	17
2.2.1. Identificatie.....	17
2.2.2. Beschrijving.....	17
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	24
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	25
2.3. Sint-Ritakerk in (Sint-Ritawijk).....	27
2.3.1. Identificatie.....	27
2.3.2. Beschrijving.....	27
2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	31
2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	32
2.4. Sint-Michielskerk (Waarloos).....	34
2.4.1. Identificatie.....	34
2.4.2. Beschrijving.....	34
2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	40
2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	41
3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE	43
3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie	43
3.2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht.....	44
BESLUIT	45

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Kontich:

- Sint-Martinuskerk, Gemeenteplein, 2550 Kontich-Centrum
- Kerk O-L-Vrouw Onbevlekt Ontvangen, Phil Bosmansplein, 2550 Kontich-Kazerne
- Sint-Ritakerk, Pierstraat 5, 2550 Kontich
- Sint-Michielskerk, Ferdinand Maesstraat 41, 2550 Kontich-Waarloos

18 /09/2024: Eerste bijeenkomst met Johan Govaerts , de kerkfabrieken en de vertegenwoordigers van de parochiekerngroep.

10/03/2025: 1^e officiële vergadering actualisatie kerkenbeleidsplan, Gemeentehuis Johan Govaerts, Ernest Kabongo, Wim Claes, Bart Seldeslachts, Bart Ghysels, Lea Du Mont, Robert Vergauwen, Luc Hellemans, Nicole Livens, Karen Van de Velde, Jos Miseur, Koen Herreman, David Du Mont

02/04/2025: 2^e vergadering Actualisatie kerkenbeleidsplan: overlopen 1^e versie in aanwezigheid van David Du Mont, Wim Claes, Lea Du Mont, Luc Hellemans, Jos Miseur, Ernest Kabongo en Eddy Deckers

Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen het Lokaal bestuur Kontich, Pastorale Eenheid Immanuel, het Centraal Kerkbestuur van Kontich en alle kerkfabrieken die eronder ressorteren en werd vervolgens goedgekeurd:

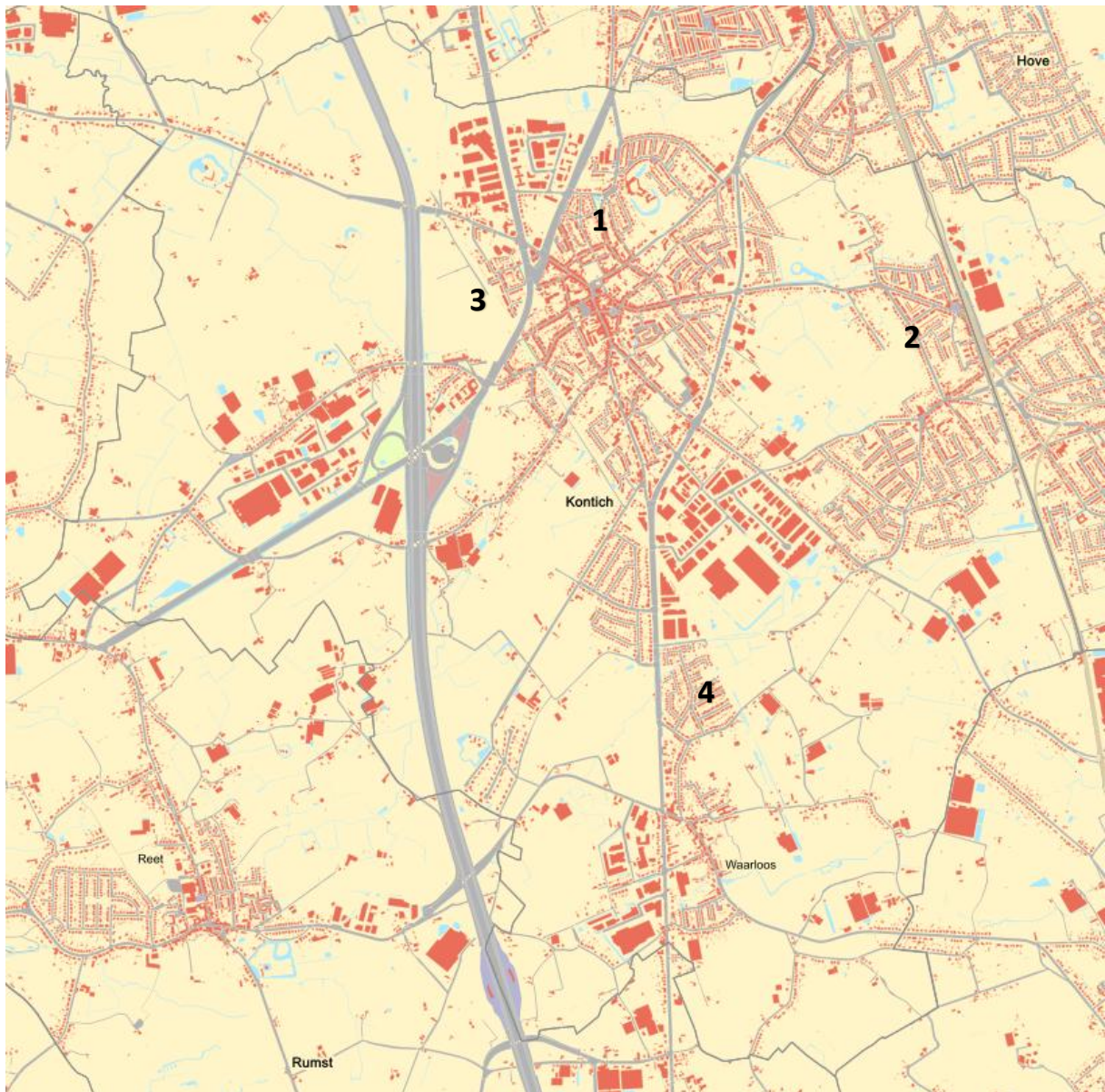
- door de bisschop van Antwerpen op 30/04/2025
- door de gemeenteraad van de gemeente Kontich op 19/05/2025.

Vanuit de parochiale werking maakt men reeds melding van de eerste samenwerkingen binnenin de parochiale eenheid Immanuel, wat op langere termijn kan leiden tot samenvoeging van de diverse parochiale werkingen. Deze eventuele samenvoegingen kunnen leiden tot een vermindering van het aantal parochiesecretariaten wat gevolgen kan hebben voor de mogelijke inkanteling van deze secretariaten in de kerkgebouwen.

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel opgenomen met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

---

1. Sint-Martinuskerk, Gemeenteplein, 2550 Kontich Centrum
2. Kerk O-L-Vrouw Onbevlekt Ontvangen, Phil Bosmansplein 2550 Kontich-Kazerne
3. Sint-Ritakerk, Pierstraat 5 2550 Kontich
4. Sint-Michielskerk, Ferdinand Maesstraat 41, 2550 Waarloos

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. Sint-Martinuskerk (Centrum)

2.1.1. Identificatie

Naam: Sint-Martinuskerk

Geografische ligging:
Gemeenteplein 2550 Kontich
Provincie Antwerpen

Plaats in kerkelijke structuur
Bisdom Antwerpen
Pastorale Eenheid Immanuel
Parochie Sint-Martinus

Eigenaar: Gemeente Kontich

Bescherming(en)/vastgesteld
Monument: romaanse westertoren, het orgel
en meubilair sinds 20 november 1981
Archeologische zone

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/13440>

2.1.2. Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Grotendeels neogotische kruiskerk met romaanse westertoren.

Historiek

Deze vroegere Onze-Lieve-Vrouwekerk is een vrij late stichting van de familie Berthout van circa 1087-1149 en opgericht in het Land van Mechelen. terwijl de in de 16de eeuw afgebrande Sint-Martenskerk zich bevond op grondgebied van het Land van Ryen. Nadat de Sint-Martenskerk afbrandde werd de kapelrij overgeplaatst naar de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Nieuw koor in 1502 en sacramentshuisje in de loop van de 16de eeuw. Kerk brandde af in 1572 en met de definitieve herstelling werd pas in 1604 gestart; daarbij werden de nog bestaande muren van koor en kerk bewaard. Herstelling hoogkoor in 1605 en drie koren in 1608. Met uitzondering van beuken en schip was de kerk circa 1612 voltooid. Opbouw schip 1615-1616 en herstelling kapellen in de beuken 1614-1617. Vanaf 1618 opgesmukt onder meer met glasramen, preekstoel en doksaal, biechtstoel, koorgestoelte, schilderijen, orgel en zo meer. Kerkhof rondom de kerk als fort ingericht in de 17de eeuw; ontmanteld in 1633-34. Overwelfd in 1606 en kerk opnieuw hersteld in 1680-1681. Eind 17de eeuw gestoffeerd met enkele werken van H. Convent onder meer altaar, preekstoel, biechtstoel en zo meer, en in de 18de eeuw door Willem Kerricx namelijk hoogaltaar en communiebank. Nieuwe toegangsdeur in toren aangebracht in 1707, bij de vergroting in 1929 verplaatst naar de Sint-Geertruiabdij te Leuven. Nieuwe sacristie en zijbeuken in 1735 (volgens F. Donnet zijbeuken van 1738); herstellingen aan toren in 1769 en herstelling van het metselwerk aan kerk en toren in 1806-1807. Vergroting en aanpassing in classicistische stijl naar ontwerp van

A. De Wolf in 1826-1828 waarbij de zijbeuken vervangen werden door zijbeuken onder schilddaken, voorzien van steekboogvensters. De gehele kerk werd blijkbaar bepleisterd. Kerkhof ontgraven in 1924 en nieuw kerkhof aan Duffelsesteenweg in gebruik genomen sinds 1914. Tweede vergroting in 1928-1929 (voltooid eind november 1929) naar ontwerp van Edward Careels en volgens een ontwerp dat reeds dateerde van 1911. Het werd een vierbeukige kerk met drie koren waarbij toren, middenbeuk, noordelijk transept en koor van de oude kerk bewaard bleven. Echter werden toegevoegd aan noordzijde: lage zijbeuk met aansluitende doopkapel aan westgevel. L-vormige sacristie en bergplaats tussen transept en ten noorden koor. Aan zuidzijde: middenbeuk en koor met aan westgevel narthex; zuidelijke zijbeuk met transept en koor. Licht beschadigd aan daken, metselwerk en glasramen tijdens Tweede Wereldoorlog, hersteld in 1944-1946.

Beschrijving

Plattegrond omvat vierkante westtoren uit de 12de eeuw (?), geflankeerd door narthex en achthoekig traptorentje uit het tweede kwart van de 20ste eeuw aan zuidzijde en ronde doopkapel uit het tweede kwart van de 20ste eeuw aan noordzijde. Vierbeukig schip van drie traveeën uit het tweede kwart van de 20ste eeuw, noordelijke zijbeuk uit het eerste kwart van de 17de eeuw. Zuidelijk transept met vlakke sluiting uit het tweede kwart van de 20ste eeuw, noordelijk transept van één travee en vlakke sluiting uit het eerste kwart van de 17de eeuw. Hoofdkoor van twee rechte traveeën en vijfzijdige sluiting uit het tweede kwart van de 20ste eeuw en twee zijkoren van twee rechte traveeën en vijfzijdige sluiting uit het tweede kwart van de 20ste eeuw en noordelijk koor uit het eerste kwart van de 16de eeuw. L-vormige sacristie aan noordzijde verbonden met transept, uit het tweede kwart van de 20ste eeuw.

Bakstenen gebouw op sokkel van zandsteen. Speklagen van zandsteen en westtoren van verankerde zandsteen; narthex en doopkapel van natuursteen. westtoren van vier geledingen onder ingesnoerde naaldspits (leien). Verdiepte neoromaanse rondboogdeur uit het tweede kwart van de 20ste eeuw met archivoltten waarin halfzuiltjes met bladkapiteel. Derde geleding met lisenen en rondboogfries en ten slotte op vierde geleding rondboogvormige gekoppelde galmgaten geflankeerd door rondboogvormige spaarvelden. Narthex onder plat dak, voor huidige middenbeuk; drie rondbogen met archivoltten op halfzuiltjes, en boogfries onder daklijst; haaks op elkaar gestelde steunberen op de hoeken. Aan zuidzijde geflankeerd door vrijstaand achzijdig traptorentje van vijf geledingen onder polygonale spits met dakkapellen.

Vierbeukig schip: namelijk noordzijde, lage zijbeuk gevormd door drie zijkapellen onder zadeldaken (nok loodrecht op de middenbeuk, leien). Tussen de kapellen steunberen onder tentdakje; spitsboogvensters met neogotische tracering op kordonvormende waterlijst. Aan westzijde, ronde neoromaanse doopkapel onder kegeldak (leien). Lisenen en boogfries, verdiepte rondboogvensters. Noordelijke zijbeuk namelijk oud schip onder zadeldak (nok parallel aan de beuk, leien) met dakkapellen. Spitsboogvensters met neogotische tracering, steigergaten onder daklijst. Hoger opgetrokken middenbeuk onder zadeldak (leien). Steunberen, op de hoeken bekroond met pinakel. In westgevel groot spitsboogvenster met neogotische tracering en waterlijst met kruisbloem, onder oculus met waterlijst. Spitsboogvormige bovenlichten gevat in puntgeveltjes onder zadeldaken. Zuidelijke zijbeuk onder schilddak (nok parallel aan de beuk, leien) met dakkapellen. Op hoeken haaks op elkaar gestelde steunberen onder tentdakjes en travee-indeling door middel van steunberen. Spitsboogvensters met neogotische tracering, op kordonvormende waterlijst. Transept onder zadeldak met dakkapellen; dakruiter op kruising noordelijk transept -oud schip. Haaks op elkaar gestelde steunberen met pinakels op hoeken. Spitsboogvensters met neogotische tracering op kordonvormende waterlijst en oculus met waterlijst.

Drie koren met travee-indeling door middel van steunberen onder tentdakjes, bij hoofdkoor steunberen bekroond met pinakels waartussen een neogotische attiek. Spitsboogvensters op kordonvormende waterlijst. L-vormige sacristie aan noordzijde tussen transept en noordelijk

zijkoor, met rechthoekige vleugel van twee bouwlagen onder schilddak (leien) tegen transept, waarin portiek bestaande uit spitsbogen op zuilen; spitsboogvenster. Flankerende polygonale oostelijke traptoren onder spits (leien) met smalle rechthoekige muuropeningen en steigergaten onder daklijst. Tegen noordgevel, L-vormige neorenaissance aanbouwsel bestaande uit haaks op elkaar gestelde vleugels van één bouwlaag onder zadel- en schilddaken (leien) met dakvensters in puntgeveltjes. Kruis-, bol- en kloosterkozijnen.

Interieur

Oorspronkelijk beuken met spitsboogvormige scheibogen op witstenen zuilen met polygonale sokkel en bladwerkcapiteel. Huidige middenbeuk verlicht door pseudo-spitsbooggalerij, namelijk lichtbeuk van oorspronkelijk schip, triforium en lichtbeuk. Overdekt met houten spitsstongewelven met gordelbogen op consoles, uitlopend op halfzuiltjes bij huidige middenbeuk. Noordelijke zijbeuk onder houten schuin plafond. Transept en koor met spitsbogen op pijlers en witstenen zeilen; zuilen met polygonale sokkels en bladwerkcapiteel. Houten spitsstongewelf op consooltjes uitlopend op halfzuiltjes bij middenbeuk.

Meubilair

Schilderijen:

- "Dood van de Heilige Martinus" toegeschreven aan M. Pepijn, paneel, eerste helft van de 17de eeuw;
- "Marteldood van de Heilige Sebastiaan", doek, Vlaamse School 1635-1636, noordelijk zijaltaar;
- "Heilige Familie met Johannes" door J. Lesaine, doek, tweede helft van de 17de eeuw;
- "Tenhemelopneming van Maria" door G. Maes, doek, 1697-1698, zuidelijk zijaltaar;
- "Ferdinand VI door engel aan Onze-Lieve-Vrouw voorgesteld" toegeschreven aan J.B. Bosschaert, doek, eerste helft van de 18de eeuw;
- "Visioen van Sint-Martinus", doek, door J.B. Reykers, getekend en gedateerd 1851;
- "Jezus sterft aan het kruis", doek, door J.B. Reykers, getekend en gedateerd 1860.

Beelden:

- Beeld Onze-Lieve-Vrouw met kind, gepolychromeerd hout, Mechelen tweede helft van de 16de eeuw, herkomstig uit Reepkenskapel;
- Beeld Heilige Martinus van Tours door Lodewijk Willemsens, gepolychromeerd hout, 1698-1699;
- Beeld Heilige Familie door W. Pompe, geschilderd lindehout, getekend en gedateerd op voetstuk 1730, herkomstig uit kloosterkerk der brigittijnen van Hoboken;
- Heiligenbeelden uit de eerste helft van de 19de eeuw.

Meubilair:

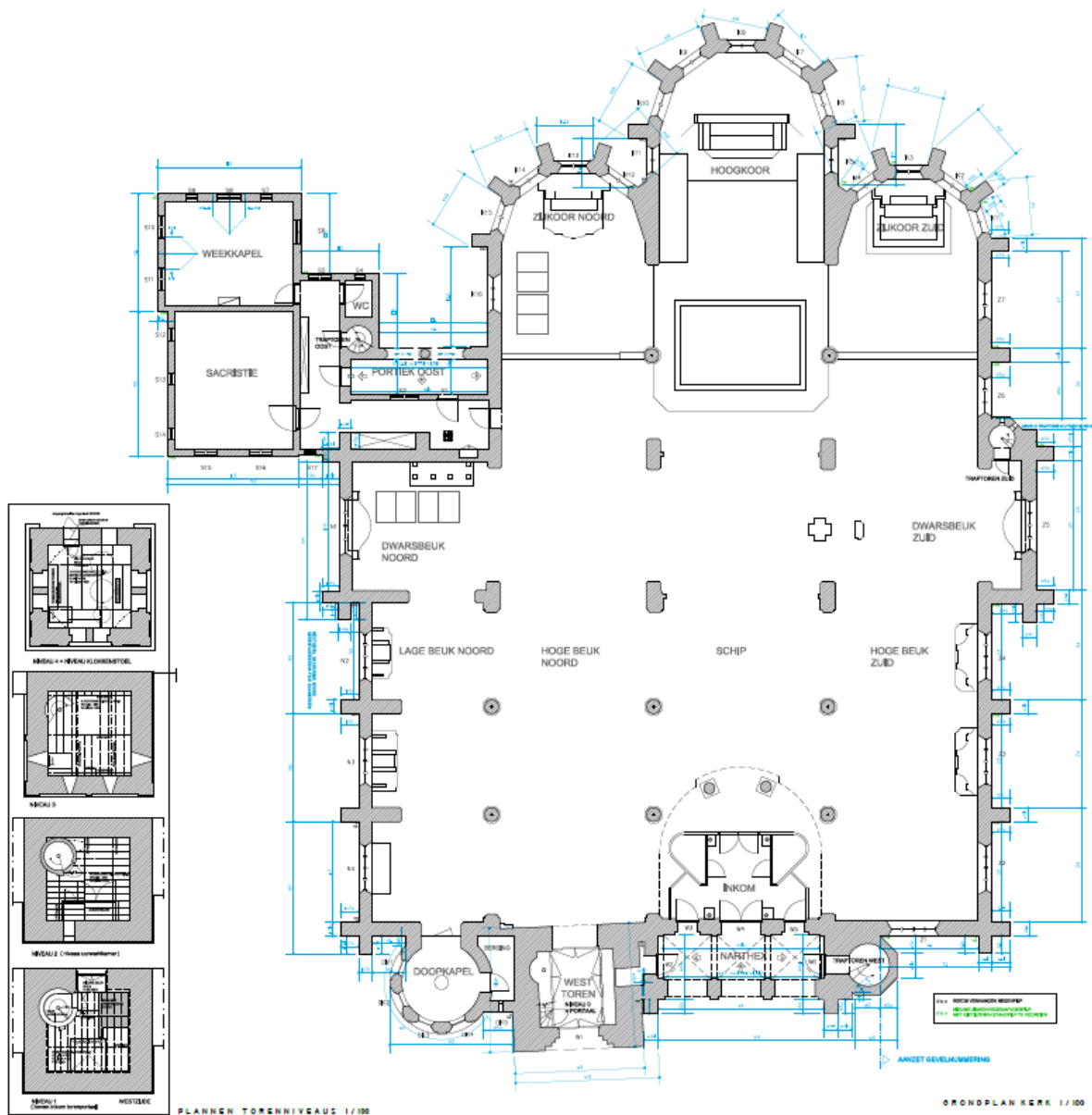
- Noordelijk zij(portiek-) altaar, toegewijd aan Heilige Sebastiaan door Hieronymus Convent, gemarmerd hout, 1661-1663;
- Zuidelijk zij(portiek-) altaar toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw door Hieronymus Convent, gemarmerd hout, 1696-1700;
- Hoofdaltaar door W.I. Kerricx en schrijnwerk door Jacobus Ybannes. geschilderd lindehout. 1722-1728,
- Beelden voorstellende het Geloof en Melchisedek (?) door J.B. II van Hool, 1857. Koorgestoelte door Matthias Van Beveren en Hieronymus Convent, eik 1682;
- Preekstoel door J. Ykens en H. Convent, eik, 1664 met klankbord door J.J.F. Van Hool, 1840.
- Biechtstoelen met engelenhermen, de tweede helft van de 17de eeuw en eerste helft van de 18de eeuw;
- Overige biechtstoelen door J. Dieltjens van 1853. Orgel oorspronkelijk van J.B. Feugere, eik, derde kwart van de 18de eeuw (?) in 1784 aangekocht van het brigittijnenklooster te Hoboken; herstellingen in 1804, 1808-09 en 1822.
- Orgel totaal vernieuwd en orgelkast verbouwd in 1840 door Th. Smet en H. Vermeersch.

(Bron: Inventaris Onroerend Erfgoed = <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/13440>)

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- Oppervlakte: 900 m²
- Vrije hoogte: 14 m
- Aantal zitplaatsen: 700
- Grondplan:

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet
Verwarming	Verwarming op gas, hoogrendementsketel van 2006. De kerk wordt verwarmd d.m.v. 9 warmtestations in de vloer, verspreid over de hele kerk, die warme lucht door roosters blazen. De weekkapel en de sacristie worden verwarmd met radiatoren. Kerk en weekkapel en sacristie kunnen afzonderlijk verwarmd worden. Jaarlijks nazicht door erkende installateur
Verlichting	In de kerk zijn alle lampen vervangen door LED-lampen.
Keukenvoorzieningen	Niet aanwezig
Audiosysteem	Geluidsinstallatie : luidsprekers en micro's, ook draadloze micro werd vernieuwd in 2021 : nieuwe duurzame krachtige versterker
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	De kerk, weekkapel en sacristie zijn rolstoeltoegankelijk. Maar het koorgedeelte niet.
Diefstal- en brandbeveiliging	Diefstalbeveiliging niet. Brandblusapparaten aanwezig (2) , geen brandbeveiliging
Bliksembeveiliging	ja
Gsm-operatoren	Niet aanwezig

Duurzaamheid

Zonnepanelen (en batterijen)	Niet aanwezig
Regenwateropvang	geen
Dakisolatie	geen
Groendak	geen
Warmtepomp	geen
Warmtenet	geen
Windenergie	geen
Aquathermie	geen

Bouwfysische toestand

Toestand van het gebouw. Aanbevelingen volgens het inspectieverslag van Monumentenwacht op 10 april 2013. Er is geen recenter verslag van monumentenwacht beschikbaar.

Voor een optimale toegankelijkheid, bereikbaarheid en veiligheid zijn de volgende punten van bijzonder belang. Op korte termijn: Genormeerde ladderhaken aanbrengen ter hoogte van het koor van vleugel De balustrade ter hoogte van het koor werd tijdens de restauratiewerken van 2019 volledig hersteld. Deze doet dienst als collectieve beveiliging bij het kuisen van de dakgoot waardoor ladderhaken hier voor niet langer nodig zijn.

Opmerking: Sinds vorig verslag werden alle daken vernieuwd (2014). De werken werden goed uitgevoerd, er zijn slechts enkele kleine gebreken. We raden toch aan deze te herstellen omdat ze op termijn ernstige schade kunnen berokkenen.

In 2019 werd de buitenkant van de kerk gerestaureerd. Na de restauratie zijn volgende aandachtspunten nodig. Om de 10 jaar dient de gevel van de toren opnieuw gehydrofobeerd te worden. Het buitenschrijnwerk zal regelmatig geschilderd/vernist moeten worden. (vooral de dakgoten en de portaaldeuren).

Bliksembeveiliging. Inspectie 28/6/2023.

Recente Werken:

- Aanpassen afvoer inkomportaal
- Aanpassen afvoer noordzijde ter hoogte van sacristie/winterkapel
- Herstellen nok; Frans Corvers; 2020
- Reiniging goten; Frans Corvers 01/2024
- Bestrijden houtzwam; 2022

Renovatiewerken: In een eerste fase werden de daken aangepakt, in de tweede fase werden de gevels gerestaureerd (2019). In een derde en laatste fase staat een algemene interieurrestauratie op de wachtlijst. In juni 2014 werd het subsidiedossier voor de binnenrestauratie ingediend en ontvankelijk verklaard. Het is nu wachten op de toewijzing van de subsidie om de werken te starten:

- Hernemen buitenschilderwerken
- Hydrofoberen van de torengevel
- Reiniging dakgoten

Financiële gegevens

- Geplande investeringen

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget	Uitvoering
2014	Binnen restauratie	Geraamd bedrag 1.784.600,00 Subsidie 570.000,00	? (Nog geen goedkeuring)
	Toren – gevel hydrofoberen	15.000,00	2029

- Exploitatietoelagen (-) en eventuele overschotten (+)

2019	2020	2021	2022	2023	2024
+16.647,60	+57.592,42	+110.618,93	+21.615,81	+48.912,15	+128.310,28

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De Sint Martinus kerk ligt centraal in Kontich centrum en is omgeven door het Sint-Jozef Instituut, het commerciële centrum en het gemeentehuis. Meerdere grote en kleine parochiale lokalen liggen aan de overzijde van de Magdalenastraat, achter de kerk. Rondom de kerk is ruime parkeergelegenheid, waaronder meerdere plaatsen voor wagens van minder mobiele personen. Bushaltes voor alle lijnen die Kontich aandoen, situeren zich voor en naast de kerk.

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

VIERINGEN:	
Wekelijkse vieringen	Zondag 11u : 69 personen Woensdag 19u: 11 personen
Hoogdagen	100 personen
Uitvaarten	23
Huwelijken	4
Dopen	13
Schoolvieringen	8
Bijkomende vieringen	<ul style="list-style-type: none"> • 1 januari ja • Paasmaandag ja • Pinkstermaandag ja • Aswoensdag ja • Hemelvaart ja • Eerste communie ja • Vormsel Beurtrol met andere parochies • 15 augustus ja • Allerheiligen ja • Gedachtenis Allerzielen ja • 11 november ja • Boeteviering ja • Witte Donderdag Beurtrol met andere parochies • Goede Vrijdag kruisweg ja • Goede Vrijdagdienst Beurtrol met andere parochies • Tweede kerstdag ja • Woensdagviering advent ja • Woensdagviering vasten ja • Paasviering OKRA ja • Dankviering K8 en K12 ja
ANDER PAROCHIEEL GEBRUIK:	
Koorrepetitie wekelijks	ja
Infoavond 1e communie	ja
Rondleiding 1e communie	ja
Rondleiding vormelingen	ja
Catechese vormelingen	ja
Receptie Nieuwjaar	ja

Kerk open	Elke zaterdag- en zondagvoormiddag
MAXIMALE BEZETTING	
Sommige uitvaarten	500 personen
1^e Communie	500 personen
Vormsel	500 personen
GEBRUIK BUITEN EREDIENST	
Open kerkendag	ja
Orgelconcerten cultuurraad	ja
Koorconcerten	ja
Bezinning school	ja
Proclamatie	ja
Interesse van anderen in neven- of herbestemming	nee

2.2 Kerk O-L-Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Kontich-Kazerne)

2.2.1 Identificatie

Naam: Kerk Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt Ontvangen

Geografische ligging:
Phil Bosmansplein 1, Kontich-Kazerne
Provincie Antwerpen

Plaats in kerkelijke structuur:
Bisdom Antwerpen
Pastorale Eenheid Immanuel
Parochie Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt Ontvangen

Eigenaar: Kerkfabriek Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt Ontvangen

Bescherming(en)/vastgesteld:
Is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 24/09/2009.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/13456>

2.2.2 Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Bouwgeschiedenis

Gebouwd naar ontwerp van Carlos Van der Voodt in Nieuwe Zakelijkheid. Eerstesteenlegging in oktober 1931 en plechtige inwijding in 1933. Behaalde de tweede vermelding in de "Prijs Van de Ven" 1934. Oorspronkelijk kapelanie en in 1952 verheven tot parochiekerk. Naar aanleiding van het Tweede Vaticaans Concilie is de inrichting van het koor aangepast zodat de pastoor met het gezicht naar het volk de dienst kon houden. Aan de ingang en de biechtstoelen zijn ook enkele wijzigingen gebeurd.

Beschrijving

Exterieur

Hallekerk in sobere stijl. Het schip en de pseudo-transept bestaan uit elk twee traveeën met steeds vier lange smalle rechthoekige vensters per travee. Het koor heeft de vorm van een halve achthoek. Ten noordwesten van het koor is een rechthoekige toren met klok gebouwd. De kerk is opgetrokken in baksteen op een plint van breuksteen. Het schip, de portiek en de toren zijn alle voorzien van een zadeldak met mechanische pannen.

Portiek met rondboogpoort in verdiept gevelvlak met vlakke archivolten, ter bereiken via een trapje. In de top is een kruisvormig venster geplaatst. (foto's 1-3)

Interieur

Grote open ruimte met vlak plafond met schuin oplopende wanden uit betonnen cassettes en tegelvloer. Een boog gesteund door twee beelden van de hand van J. Poel omlijst het koor.

In de top bevindt zich een Mariabeeld met de tekst 'Geheel schoon zijt Gij Maria en er is geen vlek in U'. Het orgel is in de apsis geplaatst. Het koor wordt geflankeerd door smeedijzeren armaturen met de godslamp en altaarschel. Rechts van het altaar is het tabernakel met een deurtje met geklonken reliëf in art-deco geplaatst. Aan weerszijden staan in de pseudotransepten stenen altaren. Sobere glas-in-loodramen met geometrische compositie in het schip. Gebrandschilderde ramen met enkele heiligen en Louis de Montfort in het koor en een Christus aan het kruis boven de poort.

In het schip bevinden zich aan beide zijden twee houten ingebouwde biechthokjes. Erboven een fries met de kruisweg in reliëf. De doopkapel aan de noordoostzijde wordt afgesloten met een smeedijzeren hek.

Historische waarde

Kontich Kazerne stond bekend als een wat 'verwilderde' wijk vanwege de aanwezigheid van de kazerne en de soldaten die wat onrust teweegbrachten in de wijk. Om deze reden en omdat de dichtstbijzijnde kerk een flink stuk wandelen was, was er nood aan een eigen parochie. In 1928 werd door de Zusters van Vorselaar een school met kapel opgericht. Niet lang daarna zouden de Broeders Monfortanen een rectoraat oprichten en werd de kapel uitgebreid tot de huidige kerk. Sinds 1966 is de parochie een gegeven. De bekendste Monfortaan die lange tijd in het bijbehorende klooster heeft gezeteld was Phil Bosmans, stichter van de Bond Zonder Naam.

Artistieke waarde

De OLV Onbevlekt Ontvangen is een van de eerste kerken in Nieuwe Zakelijkheid in de regio. Ze ontving in 1934 de tweede vermelding in de 'Prijs van de Ven'. De eenvoudige stijl en materialen getuigen van de sobere tijd van de crisis in de jaren '30, maar ook van experimenteren met nieuwe materialen als beton in de architectuur. Met haar strakke vormtaal gecombineerd met sprekend beeldhouwwerk, kleurrijke glasramen en sierlijk smeedwerk heeft de Onze-Lieve-Vrouwe een zeer eigen schoonheid.

De glasramen komen van het atelier van Gussenhoven & van Wijck, een van de voornaamste glasateliers in Antwerpen van het Interbellum. Werk van hen is onder andere te vinden in de Stedelijke Normaalschool in Antwerpen. Het beeldhouwwerk van de Maria's, Johannes de Evangelist en de heilige Dominicus is van de hand van J. Poel. Wie de kruisweg vervaardigde is niet bekend, maar het werk is van een zekere kwaliteit.

Het smeedwerk in het koor en van het hek van de doopkapel zijn vormgegeven in de kenmerkende stijl van de Nieuwe Zakelijkheid. Het tabernakel in travertijn met geklonken deur is het rijkste stuk in het gebouw.

Sociaal-culturele waarde

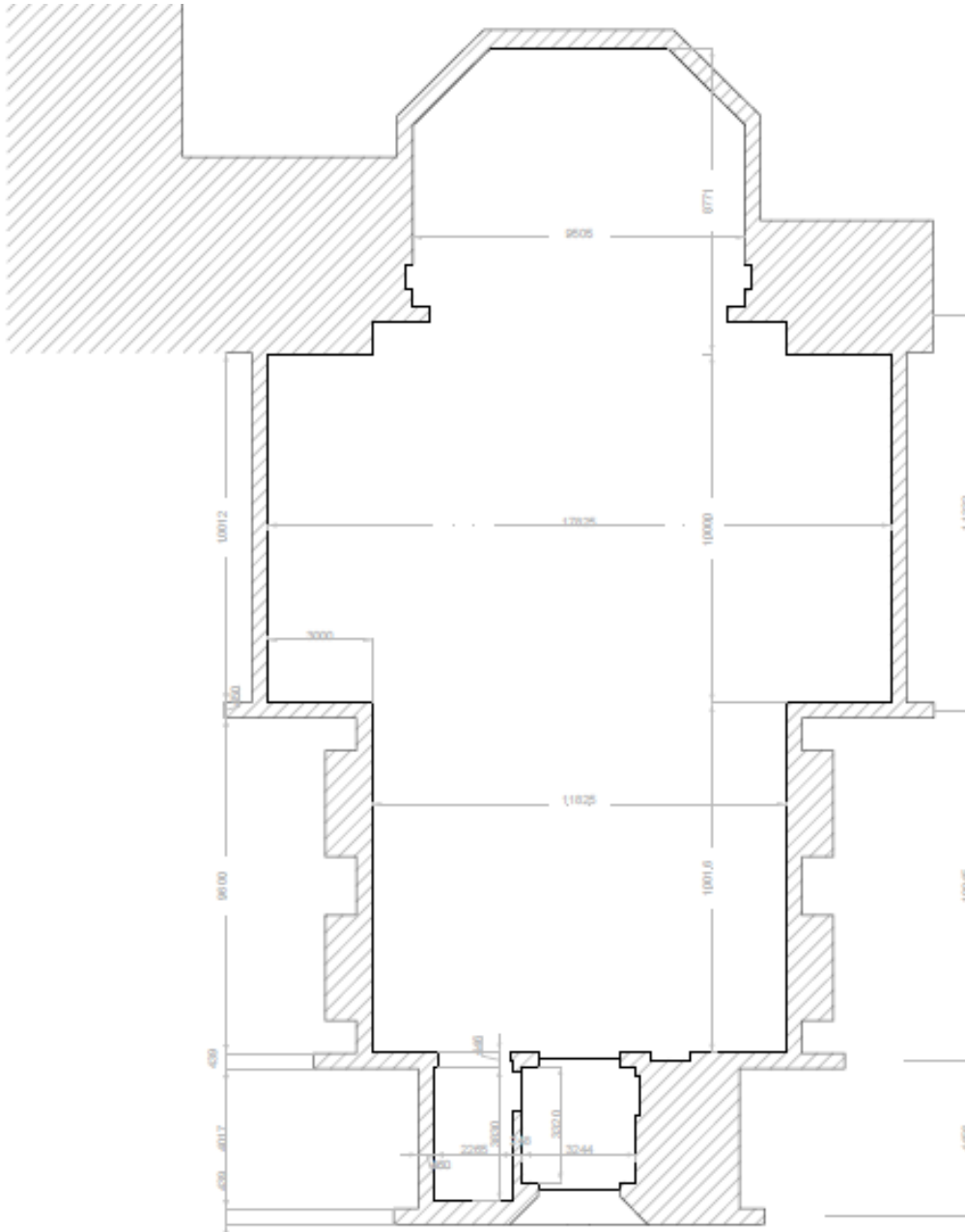
Zoals eerder genoemd bracht de kerk 'beschaving' in de wijk Kontich-Kazerne.

Gedurende haar bestaan heeft zij gezorgd voor een hechte gemeenschap. Met de eerste kapel werd ook een school opgericht waar vele inwoners van de wijk onderwijs genoten hebben. Daarnaast is de kerk nog altijd actief in de ziekenzorg en zorg voor iedereen die het nodig heeft, zowel in de wijk als in het Zuiden. Ook zijn sinds jaar en dag verschillende verenigingen aan de kerk verbonden zoals de Chiro en een vrouwenvereniging.

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- Oppervlakte: +/- 400 m² (vroegere -afgesloten-doksaal inbegrepen)
- Vrije hoogte: 11 m
- Aantal zitplaatsen: 330 vaste stoelen in de kerk – 30 op het priesterkoor (zangers)
- Platte grond:

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet in het portaal (gehandicaptenvoorziening)
Verwarming	Nieuw geïnstalleerde elektrische verwarming (infraroodstralers)
Verlichting	Alle verlichting LED (nieuw) op enkele energiezuinige spots na.
Keukenvoorzieningen	Kitchenette, (geen kookvuur wel warmwaterboiler, perculator, glazen, koffiekoppen.)
Audiosysteem	Werkende geluidsinstallatie met bijkomend 1 draadloze micro, CD- en Mp3-speler.
Beeldscherm(en)	2 beeldschermen naar de kerk, 1 op het koor.
Rolstoeltoegankelijkheid	Hellend vlak buiten – geen naar het koor toe (trappen)
Diefstal- en brandbeveiliging	Geen diefstalbeveiliging – reglementaire brandblusapparaten aanwezig (jaarlijkse controle)
Bliksembeveiliging	Aanwezig (Heleblitz – jaarlijkse controle)
Gsm-operatoren	Aanwezig (toren)

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

- Recente (2024) vernieuwing van de verwarmingsinstallatie (zie hoger) en aanpassing elektrische installatie.
- Vernieuwing (2024) van het zuidelijk pannendak + dak koor.
- Mogelijkheid onderzocht voor plaatsing zonnepanelen – eventueel alternatief op nabijgelegen gebouw van de kerkfabriek.
- Gedeeltelijke restauratie/isolatie brandglasramen – vervolg in aanvraag
- Doorgang naar vroeger kloostergebouw/toekomstige bibliotheek+sociale ruimte is opengebleven voor eventueel gebruik bij concerten e.d.

Zonnepanelen (en batterijen)	Niet aanwezig – mogelijkheid onderzocht
Regenwateropvang	geen
Dakisolatie	geen
Groendak	geen
Warmtepomp	geen
Warmtenet	geen
Windenergie	geen
Aquathermie	geen

Biodiversiteit

Uilenkast in de toren (afwisselend wel/niet bevolkt – regelmatige controle)

Bouwfysische toestand

Toestand Van Het Gebouw

Aanbevelingen volgens het inspectieverslag van Monumentenwacht op 22 maart 2019. Het dak, de goten en regenwaterafvoeren aan de zuidzijde werden in 2024 vernieuwd. Hier werden ook de nodige ladderhaken geplaatst.

Op termijn. Daken: voldoende ladderhaken plaatsen verspreid over de verschillende dakvlakken (enkel noodzijde dienen nog voorzien te worden) Voor een goede instandhouding van het monument vinden wij het van belang dat volgende werken uitgevoerd worden.

Dringend: vervangen en mee schilderen met de ramen, de ijzeren delen behandelen en het gescheurde glas vervangen

Baksteenmetselwerk het uitgespoelde metselwerk opvoegen met een kalkrijke mortel; de scheurvorming opvoegen eventueel de langsvoegen wapenen; de graffiti verwijderen; Toren: de grondslag verhogen om de fundering te beschermen; een van de tegels van de raamdorpels vervangen en de inscheuring ter hoogte van de draagstangen herstellen met compatibele materialen na het ontroesten van de draagstangen. Vleugel-zuidwest: de opgedrukte vloer herstellen

Biechtstoelen: de verluchting verbeteren door de deurtjes en gordijnen open te laten staan

Toren

- de asbesthoudende bouwmaterialen verwijderen conform de huidige wet- en regelgeving
- de nok waterdicht aanwerken; de onderliggende houten balk vervangen tot op gezond hout en de goten nakijken op lekken.
- Galmgaten: het lood vervangen, infrezen en waterdicht aanwerken met de opgaande stijlen en alle opening voorzien van vogelwering aan de buitenzijde.
- Technische installatie: de kabeldoorvoeren van de gsm-antennes waterdicht aanwerken.
- Op korte termijn het noklood vervangen door breder noklood (max. lengte is 1m) en de nokbeugels vervangen door rvs nokbeugels.
- Houten bouwdelen: de ingerotte delen herstellen tot op gezond hout; de oude afbladderende verflagen wegnemen; de ondergrond reinigen, ontvetten en voorbereiden; het geheel schilderen in verschillende dunnere lagen om een duurzame laagopbouw te krijgen met aandacht voor de originele kleurstelling en het gebroken glas vervangen
- IJzeren bouwdelen uit- of afnemen indien mogelijk, rekening houdend met eventuele constructieve functies; de delen ontroesten, indien nodig herstellen; het geheel voorzien van een metalliserende onderlaag zoals verzinken; de delen schilderen met een roestwerende verf in verschillende dunnere lagen om een duurzame laagopbouw te krijgen met aandacht voor de originele kleurstelling en ramen: de ingescheurde stopverfzomen
- Pvc-bekleding: de bekleding verwijderen; de ondergrond herstellen en na onderzoek de originele afwerking hernemen Voor een duurzaam onderhoud zijn de volgende punten van bijzonder belang:

Zolders

- Het bouwpuin en nestmateriaal ruimen en ontstoffen
- Op termijn: Vleugel: de roofing vervangen en loden slabben aanbrengen door een voeg in te slijpen, de loden slab vast te zetten met krammen of proppen en aan te strijken met een kalkrijke mortel
- De ijzeren dakconstructie is roestig. Enkele kleinere gebreken vragen om een snelle opvolging om vervolgschade te vermijden.
- De galmborden en stalen raamkaders van het glas-in-lood zijn in slechte conditie.
- De zolderruimtes zijn stoffig en vervuild met o.a. vogelnesten. Alle ruimtes moeten proper zijn. Stof, vuil, rommel en restanten zorgen voor onveilige arbeidsomstandigheden, zijn brandgevaarlijk en verhinderen een goede controle van de bouwdelen. Bovendien vormen ze een potentiële aantrekkingspool voor houtborende insecten en dieren.

In de toren bevindt zich een nestkast voor kerkuilen maar de toegang tot de nestkast ligt op de grond. Vermoedelijk is de nestkast dus niet meer operationeel. Er rusten en nesten duiven op het gebouw met plaatselijk sterke vervuiling tot gevolg. Het gebouw is plaatselijk voorzien van duivenwering, maar deze komt plaatselijk los of is reeds weggefallen. Duiven en hun uitwerpselen zijn schadelijk voor mens en gebouw. Ze verspreiden ziekten, zijn dragers van parasieten, vervuilen goten, afvoeren, daken en gevels, belemmeren vaak de toegang tot bouwdelen en tasten bouwmaterialen aan.

- De goten en daken zijn bereikbaar via ladders, maar er zijn geen permanente veiligheidsvoorzieningen (ladderhaken of ankerpunten) zodat er bij werken aan het dak en de goten tijdelijke voorzieningen dienen getroffen te worden (stellingen of leuning).
- De dakstructuur is roestig. Momenteel zonder gevolgschade. Op termijn kunnen hierdoor wel verzwakkingen optreden.
- De fundering ligt bloot waardoor deze versneld degradeert.
- Plaatselijk valt het voegwerk weg met verzanding van de legmortel en op termijn lichte vochtinfiltratie tot gevolg.
- Momenteel is het ijzerwerk in goede conditie. De afwerkklagen zijn echter schraal geworden waardoor het ijzer versneld zal verweren.
- Het schilderwerk van het houten is schraal met versnelde verwerking van het hout tot gevolg. De onderdorpels en waterlijsten van enkele torenramen zijn zeer sterk verweerd en toe aan vernieuwing.

Bliksembeveiliging

De installatie werd naar aanleiding van renovatiewerken hersteld volgens de regels der kunst en is conform uitgevoerd aan de **NBN C18-100** van mei 1985 "Richtlijnen voor Bliksemafleiderinstallaties" en zijn addendum n°1 van 1991.

Recente Werken:

- Herstellen treden inkom
- Herstellen metselwerk balustrade inkom sacristie
- Vernieuwen van dakbedekking aan zuid- en westzijde en alle goten en afvoeren.
- Vervangen van de oude mazout gestookte luchtverwarming door elektrische infraroodverwarming; 2024, vernieuwing van het ALSB in functie van de verzwaring van de elektrische aansluiting voor de elektrische verwarming.

Restauratiewerken

- Versterken metalen dakspanten
- Voorzetramen voor alle glasramen

Financiële gegevens

- Uitgevoerde investeringen betaald door de gemeente

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget	Uitvoering
	Dakvernieuwing	118.274,80	
	Vernieuwing verwarming	61.355,22	

- Geplande investeringen

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget	Uitvoering
	Verzwaren elektriciteitsaansluiting	Geraamd bedrag 21.538,45	2025
	Voorzetramen	50.000,00	2024-2028

- Gewenste investeringen

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget	Uitvoering
	Toren – dak vernieuwen	25.000,00	
	Spanten versterken	10.000,00	

- Exploitatietoelagen (-) en eventuele overschotten (+)

2019	2020	2021	2022	2023	2024
-5.702,25	-3.101,67	-3.092,15	-5.100,00	-6.515,70	-7.184,06

2.2.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk staat pal op de kop van de Kapelstraat. Het voorliggende kerkplein voorziet ruime parkeergelegenheid, ook voor wagens van minder mobile personen. Er is een bushalte in de Holle weg, in de onmiddellijke omgeving van de kerk. Op dit ogenblik wordt een toilet achteraan in de kerk voorzien. Voor rolstoelgebruikers is een hellend vlak voorzien om de kerk te betreden. De Montfortschool, de bibliotheek en accommodatie voor jeugdbewegingen situeren zich aan de overzijde van de straat. De parochiale zaal Pronkenberg met grote zaal, cafetaria en vergaderruimte, ligt naast de kerk. Aan de andere zijde situeert zich het voormalige klooster van de Montfortanen

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

VIERINGEN:	
Wekelijkse vieringen	Zondag* 9.30u: 71 personen *(uitgezonderd een 5 ^e zondag van de maand)
Hoogdagen	170 personen
Uitvaarten	15
Huwelijken	1
Dopen	39
Schoolvieringen	4
Bijkomende vieringen	<ul style="list-style-type: none"> • 1 januari nee • Paasmaandag nee • Lichtmis-dankviering ja • Pinkstermaandag nee • Aswoensdag ja • Hemelvaart ja • Eerste communie ja • Vormsel ja • 15 augustus ja • Allerheiligen ja • Gedachtenis Allerzielen ja • 11 november nee • Boeteviering nee • Witte Donderdag ja • Goede Vrijdag kruisweg ja • Goede Vrijdagdienst ja • Paaswake ja • Christus-Koning Chiro ja • Scouts/Gidsen jaarviering nee • Woensdagviering advent ja • Woensdagviering vasten ja • kerstviering OKRA ja • Dankviering K8 en K12 ja
ANDER PAROCHIEEL GEBRUIK:	
Koorrepetitie wekelijks	ja
Infoavond 1e communie	ja
Infoavond vormsel	ja
Startdag 1^e communie	ja
Startdag vormsel	ja

Catechese vormel	ja (6x)
Receptie Kerstnacht	nee
Receptie Nieuwjaar	ja
Kerk open	dagelijks
MAXIMALE BEZETTING	
Sommige uitvaarten	330 personen
1^e Communie	250 personen
Vormsel	300 personen
Kerstmis	380 personen
Pasen	300 personen
GEBRUIK BUITEN EREDIENST	
Open kerkendag	ja
Orgelconcerten	ja (Calcant)
Koorconcerten	ja
Korenfestival	ja
Lesmoment school	occasioneel
Interesse van anderen in neven- of herbestemming	nee

2.3. Sint-Ritakerk

2.3.1. Identificatie

Naam: Sint-Ritakerk

Geografische ligging:

Pierstraat 3, 2550 Kontich
Provincie Antwerpen

Plaats in kerkelijke structuur:

Bisdom Antwerpen
Pastorale Eenheid Immanuel
Parochie Sint-Rita

Eigenaar: Paters Augustijnen

Bescherming(en)/vastgesteld : is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 24/09/2009.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/13513>

2.3.2. Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Bouwgeschiedenis

In 1936 kregen de paters Augustijnen toelating om een nieuw klooster te stichten in Kontich. Hierbij werd ook een kloosterkerk opgericht, welke werd gewijd aan de heilige Sint Rita. De kerk is in 1936-1937 opgetrokken naar ontwerp van Jos Willems in Nieuwe Zakelijkheid. Inwijding vond plaats op 28/08/1937. In 1959 verheven tot kapelanie en sinds 1966 is de parochie een feit. Oorspronkelijk waren de muren van de zijbeuken voorzien van een kruisweg in fresco. De wand achter het altaar is in 1953 beschilderd met de verheerlijking van Sint Rita door pater Leo Coppens. De kapel van Sint Rita is in de loop der jaren verschillende keren nieuw ingericht.

Beschrijving

Exterieur

De kerk heeft de vorm van een basiliek in moderne vormgeving. De portiek is rechthoekig onder een zadeldak met mechanische pannen. De rondboogpoorten liggen in een verdiept gevelvlak met vlakke archivoltten. Erboven een centrale vensterpartij met drie lange smalle ramen geflankeerd door twee lagere vensterpartijen van vijf vensteropeningen. Aan de linkerkant is overhoeks een vierkante toren onder met leien gedekt koepeldak opgetrokken. Linksvoor de gevel is een portaal onder zadeldak aangebouwd met de kapel van Sint-Rita. De kerk is met bakstenen in halfsteens verband gebouwd en omvat een schip van vier traveeën met lagere smalle zijbeuken onder platte daken en een koor met vlakke sluiting.

Interieur

Het schip wordt overwelfd door een spitstongewelf met gordelbogen op betonnen pijlers dat bij het koor iets smaller is uitgevoerd. Aan beide zijden van het podium zijn kapellen uitgewerkt met altaren in zwart marmer. Het hoofdaltaar is ook in zwart marmer uitgevoerd met een strakke, sobere vormgeving. Vooraan het podium staat in bronzen (?) letters tussen zwart marmeren regels de tekst 'Ecce Panis Angelorum'. Aan de kant van de voorgevel bevindt zich het orgel. In de lichtbeuk vijfledige vensterpartijen met lange smalle openingen met daarin kleurig glas-in-lood in geometrische patronen. In het koor bevinden zich aan weerszijden drieledige raampartijen in spitsbogen met gebrandschilderde afbeeldingen van episodes uit Jezus' leven (?). In de zijbeuk rechts van het koor bevindt zich bovenin een reeks kleine vierkante vensteropeningen met gebrandschilderde taferelen uit het leven van Sint Rita. In de linkerzijbeuk bevinden zich in deze vakken fresco's van taferelen uit het leven van Christus. De kapel van Sint Rita is half rond. Centraal staat het beeld van de heilige in een nis met spitsboog. De muren van de kapel en het portaal zijn behangen met rechthoekige dankplaatjes.

Historische waarde

De groeiende wijk Pierstraat kreeg na Kontich-Kazerne ook een eigen kapel tijdens het interbellum. De Augustijnen richtten aan de Pierstraat een klooster- en schoolgebouw met een kerk op. Het geheel neemt een prominente plaats in aan de Expresweg en de wijk ontleent er haar naam ook aan sinds de oprichting. In 1959 kreeg de kerk de titel van kapelanie en sinds 1966 heeft de kerk parochierechten.

Artistieke waarde

De kerk is gebouwd naar ontwerp van Jos Willems, architect die tijdens en na het interbellum verscheidene bekende gebouwen in provincie Antwerpen ontwierp, waaronder andere modernistische kerken zoals de OLV ter Sneeuw in Borgerhout en de St.-Rumoldus te Deurne. De vormgeving en het materiaalgebruik zijn zeer sober gehouden wegens beperkte financiële middelen. Dit is typerend voor de moeilijke crisistijd van de jaren '30.

Toch is de kerk mede door haar locatie een zeer markant gebouw.

De schilderingen van de zijbeuken zijn helaas met een restauratie weggewerkt. De grote fresco achter het hoofdaltaar door pater Leo Coppens uit het naastgelegen klooster trekt direct de aandacht en verleent een mooie gloed aan het interieur. De kleine fresco's en glasramen in de zijbeuken zijn sober en passen bij de stijl van het gebouw.

Volksculturele waarde

De belangrijkste erfgoedwaarde van de St-Ritakerk is haar waarde als bedevaartsoord. Tegen de kerk is een kapel voor Sint Rita gebouwd waar haar beeldje en relikwieën jaarlijks veel pelgrims trekken. Het is zelfs uitgegroeid tot het Sint-Ritaheiligdom bij uitstek en tijdens de Sint-Ritafeesten zitten de vieringen nog altijd meermalen per dag vol. Vele mensen hebben de heilige hun dank getoond door middel van rechthoekige plaatjes, die de wanden van haar kapel en het portaal ervoor bedekken.

Sociaal-culturele waarde

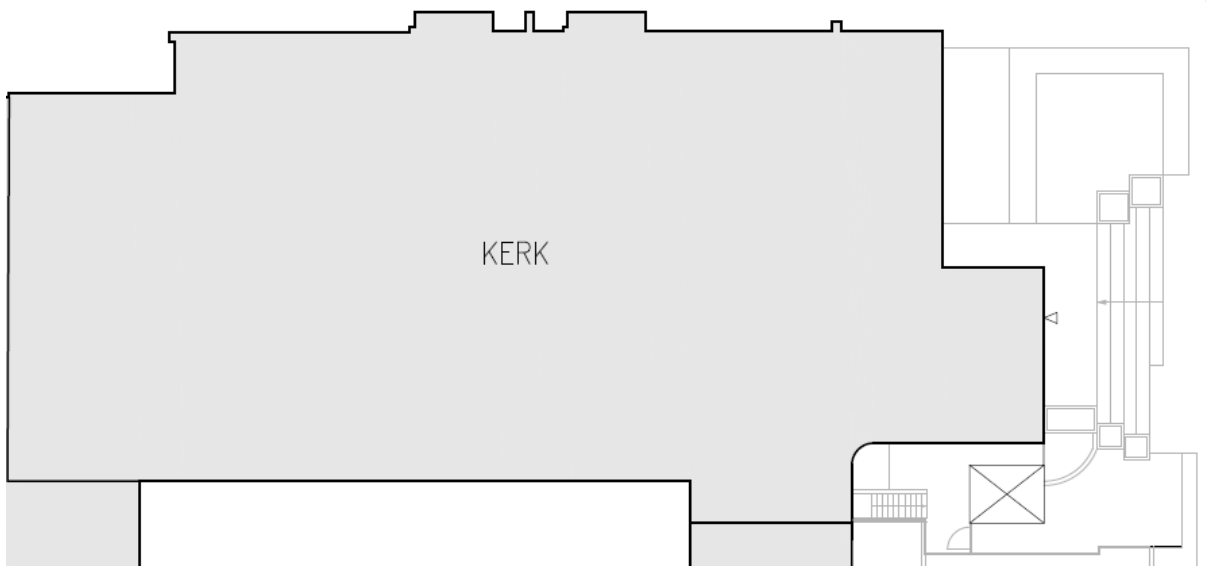
Door haar rol als bedevaartsoord trok en trekt de kerk zoals hierboven geschreven veel pelgrims. Velen van hen voelen een sterke band met de plaats en de heilige en vormen zo een gemeenschap die verder reikt dan de parochie. Daarnaast heeft de kerk een maatschappelijke rol, want vaak zoeken en vinden de bezoekers er een luisterend oor. Binnen de parochie zijn sinds jaar en dag verschillende verenigingen actief die mensen van de parochie samen brengen en degenen die hulp nodig hebben ondersteunen. Met de bouw van de kerk en het klooster is er ook een school aan het geheel toegevoegd. Veel Kontichnaren hebben er onderwijs gevolgd. De Sint-Ritakerk sluit aan bij het complex van het Sint Ritacollege. Rond de kerkingang is ruime parkeergelegenheid, zowel voor de school als rond het plein. Een hellend vlak maakt de kerk bereikbaar voor mindermobiele

personen. Er zijn bushaltes tegenover en in de nabijheid van de kerk. Achteraan in de kerk, in de gang naar de sacristie, is een WC voorzien. De parochiale verenigingen kunnen hun vergaderingen en activiteiten uitoefenen in de lokalen onder de kerk.

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- Oppervlakte: 1050 m²
- Vrije hoogte: 12,40 m
- Aantal zitplaatsen: standaard 360 zitplaatsen mogelijk uit te breiden tot 550
- Platte grond:

Voorzieningen

Sanitair	1 aanwezig , bevindt zich naast gang sacristie - altijd bereikbaar
Verwarming	mazout - 30/6/2000 / ja
Verlichting	Gedeeltelijk led en een gedeelte hogedruk lampen
Keukenvoorzieningen	Geen keuken in kerk wel spoelbak met warm/koud water in sacristie + percolator / thermossen /tassen voor koffie en thee en glazen voor frisdrank - keuken in ondergelegen zaal is ter beschikking
Audiosysteem	Goed werkende geluidsinstallatie met 3 micro's en 1 draadloze micro / cd speler en draagbare cd- en mp3-speler.
Beeldscherm(en)	Groot scherm en beamer vast aanwezig en extra tv-scherm voor koor/priester
Rolstoeltoegankelijkheid	Kerk goed toegankelijk maar momenteel nog niet op het koorgedeelte
Diefstal- en brandbeveiliging	Camerabewaking aanwezig (6) Alle in- en uitgaande personen worden geregistreerd door personenteller. Meerdere brandblussers aanwezig met jaarlijkse keuring

Bliksembeveiliging	ja
Gsm-operatoren	nee

Duurzaamheid:

Zonnepanelen (en batterijen)	Er is mogelijkheid indien voldoende financiële middelen
Regenwateropvang	geen
Dakisolatie	geen
Groendak	geen
Warmtepomp	geen
Warmtenet	geen
Windenergie	geen
Aquathermie	geen

Biodiversiteit

Aanwezige galmgaten werden dicht gemaakt omdat de klokinrichting defect geraakte bij het maken van nesten

Bouwfysische toestand

Geen inspectierapport beschikbaar.

Met uitzondering van dakbedekking sacristie is er geen weet van urgente problemen.

Het dak van de kerk werd al volledig vernieuwd

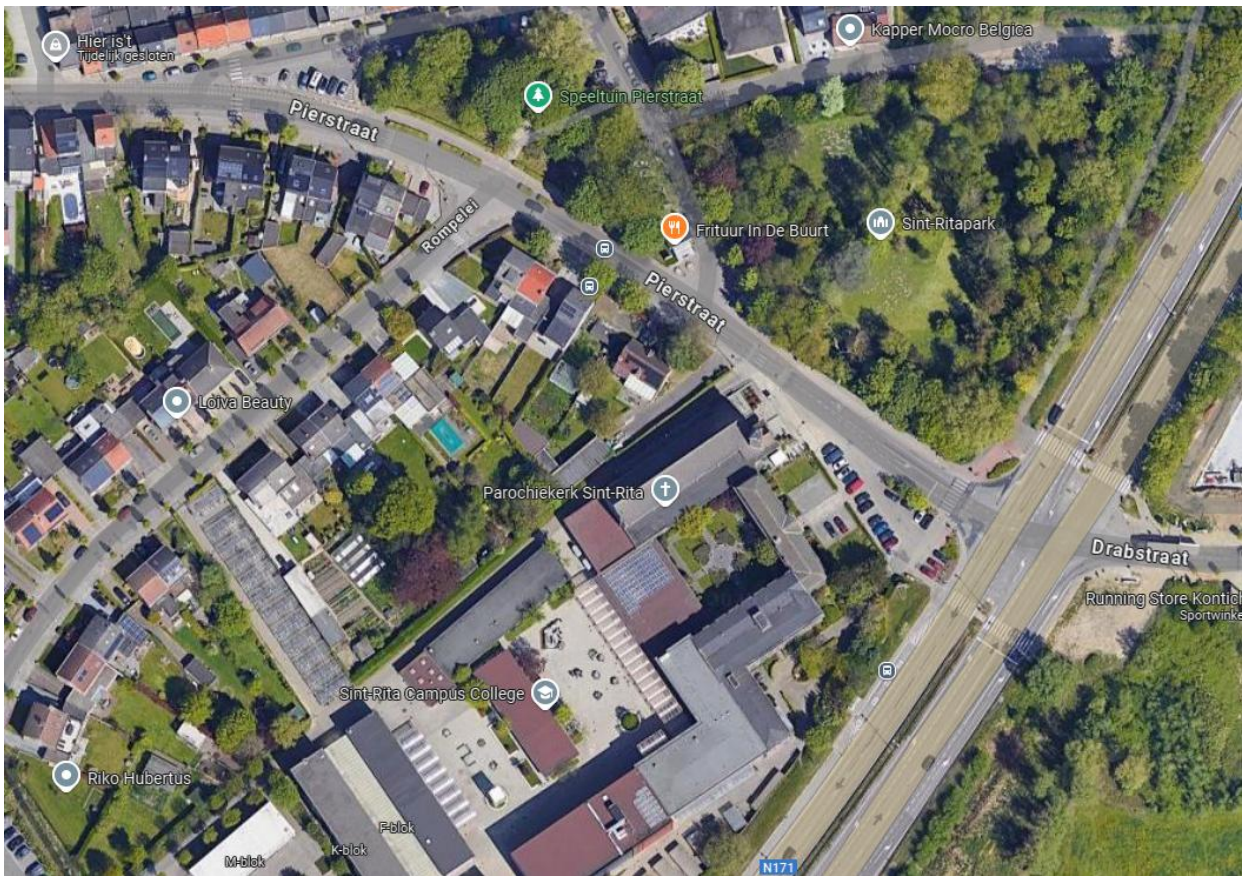
In 2014 werden de toegangstrappen volledig vernieuwd en aangepast voor mindervalide volgens het reglement van openbare instellingen.

Financiële gegevens

- Exploitatietoelagen (-) en eventuele overschotten (+)

2019	2020	2021	2022	2023	2024
-21.579,60	-14.175,79	-23.865,00	-15.189,51	-10.285,49	-16.052,93

2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De Sint Ritakerk sluit aan bij het complex van het Sint Ritacollege. Rond de kerkingang is ruime parkeergelegenheid, zowel voor de school als rond het plein. Een hellend vlak maakt de kerk bereikbaar voor mindermobiele personen. Er zijn bushaltes tegenover en in de nabijheid van de kerk. Achteraan in de kerk, in de gang naar de sacristie, is een WC voorzien. De parochiale verenigingen kunnen hun vergaderingen en activiteiten uitoefenen in de lokale onder de kerk

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

VIERINGEN:	
Wekelijkse vieringen	Donderdag 15u : 25 personen Zondag 9.30u : 40 personen Zondag 15u : 65 personen
Hoogdagen	150 personen
Uitvaarten	10
Huwelijken	0
Dopen	Samen en in OLV-Onbevlekt-Ontvangen
Schoolvieringen	4
Bijkomende vieringen	<ul style="list-style-type: none"> • 1 januari nee • Paasmaandag nee • Pinkstermaandag nee • Aswoensdag ja • Hemelvaart ja • Eerste communie ja • Vormsel ja • 15 augustus ja • Allerheiligen ja • Gedachtenis Allerzielen ja • 11 november nee • Boeteviering ja • Witte Donderdag ja (afwisselend) • Goede Vrijdag kruisweg ja • Goede Vrijdagdienst ja (afwisselend) • Paaswake gezamenlijke vieringen • Christus-Koning Chiro nee • Scouts/Gidsen jaarviering nee • Woensdagviering advent gezamenlijke vieringen • Woensdagviering vasten gezamenlijke vieringen • Dankviering K8 en K12 gezamenlijke vieringen • Gedachtenis OKRA/ Landelijke Gilde ja • Uitvaart protestantse eredienst occasioneel • Feestdag Heilige Rita 2
ANDER PAROCHIEEL GEBRUIK:	
Koorrepetitie wekelijks	Soms
Infoavond vormsel	ja

Rondleidingen vormelingen	Ja
Catechese vormelingen	Ja
Kerkconcert Parochie	soms
Receptie Nieuwjaar	Ja
Kerk open	Dagelijks = bedevaartsoord
MAXIMALE BEZETTING	
Sint-Ritafeest	571 personen / dag
GEBRUIK BUITEN EREDIENST	
Open kerkendag	Ja
Orgelconcerten	soms
Koorconcerten	soms
Korenfestival	nee
Lesmoment school	Ja
Bezinning schoolvieringen	Ja
Proclamatie	
Winkel	Devotie St-Rita
Interesse van anderen in neven- of herbestemming	Scholengemeenschap

2.4. Sint-Michielskerk (Waarloos)

2.4.1. Identificatie

Naam: Sint-Michielskerk

Geografische ligging:

Ferdinand Maesstraat 41, 2550 Kontich-
Waarloos
Provincie Antwerpen

Plaats in kerkelijke structuur:

Bisdom Antwerpen
Pastorale Eenheid Immanuel
Parochie Sint-Michaël Waarloos

Eigenaar: Kerkfabriek Sint Michael (toren:
gemeente Kontich)

Bescherming(en)/vastgesteld : is
aangeduid als vastgesteld bouwkundig
erfgoed sinds 24/09/2009 Omvat de
aanduiding als beschermd monument

Is deel van de aanduiding als beschermd
stads- of dorpsgezicht sinds 24-09-1999.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/13687>

2.4.2. Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Bouwgeschiedenis

Al van 1149 zou op de plaats van de huidige neogotische pseudo-kruisbasiliek een kerkje hebben gestaan. In de eerste helft van de zestiende eeuw werd de kerk nieuw gebouwd. De toren is het enige dat nog uit deze periode dateert. In 1855 is de rest namelijk afgebroken en vervangen door de huidige neogotische kerk naar ontwerp van Ferdinand Berckmans en later Eugène Gife. De toren is toen eveneens onder handen genomen. Tijdens de wereldoorlogen heeft de kerk steeds veel schade geleden en is erna steeds hersteld naar ontwerp van Jan Sel.

Beschrijving

Exterieur

De kerk staat op een lichte verhevenheid met errond een ommuurd en omhaagd kerkhof. Centraal staat de vierkante toren in bak- en zandsteenstijl van vier geledingen met steunberen. De bovenste geleding met galmgaten is in zandsteen uitgewerkt, onder een vierhoekige torenspits met uurwerken. Aan de noordzijde is een vijfhoekig traptorentje aanwezig. De spitsboogpoort heeft een omlijsting van natuursteen met archivoltten. Erboven bevindt zich een spitsboogvenster met een omlijsting van natuursteen. Het schip van vier traveeën onder zadeldak wordt geflankeerd door iets lagere zijbeuken onder lessenaarsdaken. De spitsboogvensters zijn gedecoreerd met neogotische traceringsen.

Interieur

De kruisribgewelven van het schip steunen op consoles op spitsbogige scheibogen met polygonale sokkels en bladkapitelen. Boven de kruising is een stergewelf geplaatst en het koor heeft een straalgewelf op colonetten met bladwerkkapiteel. Het interieur is nu wit geschilderd met gele gewelven; via venstertjes in de verf zijn op verschillende plaatsen sporen van de vroegere polychromie te zien. De vloer is betegeld met blauwe hardsteen. De vensters in de zijbeuken zijn voorzien van blank en gekleurd glas. In het koor bevinden zich rijkere gebrandschilderde ramen uit de jaren '50 met afbeeldingen van verschillende heiligen. Het stenen hoofdaltaar is in neogotische stijl uitgewerkt met een calvariescene en scènes uit de bijbel. Het overigeneogotische meubilair is van hout, zoals de biechtstoelen in de zijbeuken, het doksaal en het orgel boven het portaal. Aan weerszijden van het altaar staan koorgestoelten met het wapen van de familie della Faille. Het linker zijaltaar is aan Maria gewijd en het rechter rijk gepolychromeerde zijaltaar aan Sint Michiel.

Historische waarde

Dat er al in 1149 een kerk aanwezig was duidt aan hoe oud de nederzetting moet zijn. De toren uit de zestiende eeuw is het oudste overblijfsel van de kerk. In de loop der eeuwen zijn talrijke belangrijke families verbonden geweest aan de kerk, waarbij van de familie della Faille, heren van Waarloos, nog duidelijk sporen te vinden zijn zoals graven op het kerkhof en wapenschilden in het interieur.

Artistieke waarde

De neogotische delen van het kerkgebouw zijn ontworpen door Ferdinand Berckmans, die bekend staat om verscheidene gebouwen in neostijlen in de provincie Antwerpen, zoals de Sint Bavokerk in Wilrijk en een hoekhuis in de Korte Doornikstraat te Antwerpen. Het werk werd voortgezet door Eugène Gife, ook niet de minste met o.a. het gemeentehuis van Wilrijk op zijn naam. Vooral het interieur is van grote artistieke waarde. Na de verbouwing van de negentiende eeuw werd het atelier van de Bethune, grondlegger van de neogotiek in België, ingeschakeld om de kerk in te richten. Het hoofdaltaar, het muurtabernakel, de koorgestoelten, het rechter zijaltaar, de biechtstoelen en het doksaal en het orgel zijn van de hand van zijn atelier en fijn en rijk uitgewerkt. De polychromie van het interieur van het atelier Bressers-Blanchaert is tegenwoordig overschilderd. Het meubilair vertoont een mooie eenheid en is kwaliteitsvol vormgegeven.

Sociaal-culturele waarde

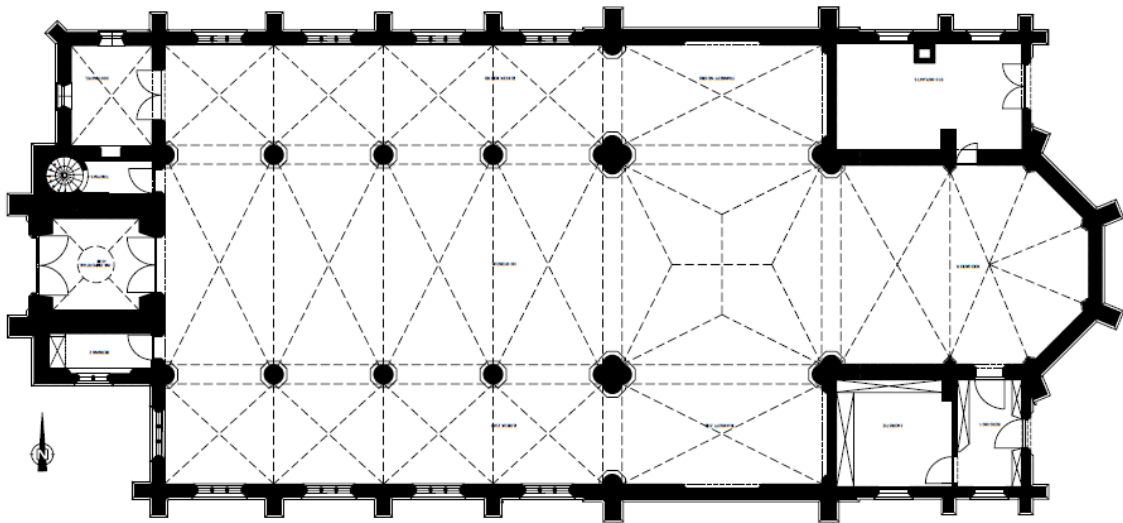
In het kleine dorp Waarloos is de Sint-Michielskerk door de eeuwen heen een belangrijke spil geweest in de gemeenschap. Verschillende belangrijke families zijn aan de kerk verbonden geweest en het kerkhof was de plaats om begraven te worden. Vele Waarlozenaren hebben onderwijs genoten aan de school die nog altijd aan de kerk gebonden is.

Sinds jaar en dag zijn ook verscheidene verenigingen aan de kerk gebonden die zich nog altijd inzetten om de bewoners van Waarloos samen te brengen. Door de kleinschaligheid van het dorp is de kerk met haar verenigingen nog altijd een belangrijk middelpunt in het sociale leven. Het koor en de fanfare dateren al zeker van de negentiende eeuw en in die tijd werd er ook al toneel gespeeld. Kinderen begonnen bij de Chiro en sloten zich daarna aan bij de Veteranen, en nu nog steeds.

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- Oppervlakte: 550 m²
- Vrije hoogte: ca. 8m
- Aantal zitplaatsen: max 300
- Plattegrond:

Voorzieningen

Sanitair	nee
Verwarming	Stookolie, jaarlijks gekeurd, 25 > 30 jaar oud
Verlichting	LED
Keukenvoorzieningen	nee
Audiosysteem	ja, voldoet
Beeldscherm(en)	Geen
Rolstoeltoegankelijkheid	ja, niet op koorgedeelte
Diefstal- en brandbeveiliging	nee
Bliksembeveiliging	ja
Gsm-operatoren	Geen

Duurzaamheid

Zonnepanelen (en batterijen)	Niet aanwezig
Regenwateropvang	geen
Dakisolatie	geen
Groendak	geen
Warmtepomp	geen
Warmtenet	geen
Windenergie	geen
Aquathermie	geen

Bouwfysische toestand

Toestand van het gebouw. Aanbevelingen volgens het inspectieverslag van Monumentenwacht op 12 november 2014.

Voor een optimale toegankelijkheid, bereikbaarheid en veiligheid zijn de volgende punten van bijzonder belang:

- *Op korte termijn:* Daken: plafond- of dakluiken aanbrengen om de dakstructuren toegankelijk te maken. Zolders: de loopbruggen verstevigen; een borstwering aanbrengen bestaande uit een handlijst, tussenlijst en stootplank; alle zolders ontstoffen en het vuilnis verwijderen; een handvat en langere ladder naar de zolder van de klokkenstoel voorzien.
- *Op termijn:* Daken: de pvc-goten vervangen door beloopbare hanggoten (zie ook naar de rubriek instandhouding) en de daken voorzien van voldoende genormeerde ladderhaken (EU-norm 517), geplaatst op een voldoende stevige ondergrond volgens de richtlijnen van de fabrikant.

Voor een goede instandhouding van het monument vinden wij het van belang dat volgende werken uitgevoerd worden:

- *Dringend:* Leien daken: de gebroken en weggevallen leien herstellen; de gebroken nokken vervangen en de topgevelbeëindigingen herstellen. Goten en afvoeren: de goten leegmaken; de ingescheurde soldeernaden herstellen; de verbindingsmoffen van de pvc hanggoten en afvoeren extra ondersteunen met beugels; alle afvoeren aansluiten op de riolering; het gaas in de vergaarbakken van de vleugels verwijderen en de riolering nakijken en herstellen waar nodig. Vleugel: de horizontale scheurvorming laten onderzoeken door een studiebureau met voldoende ervaring in deze materie. Monelen: alle monelen controleren op losse stukken zowel aan de buitenzijde (minder gevaarlijk gezien de plexiglazen voorzetramen) als aan de binnenzijde en in samenspraak met een glazenier de nodige maatregelen treffen om de roestvorming met bijbehorende schadefactoren aan te pakken. Christusfiguur vleugel: door een restaurateur de

bevestigingen laten hernemen. Vleugel: het vast tapijt verwijderen om de onderliggende vloer te kunnen inspecteren en eventueel te behandelen Interieur: in samenspraak met een restaurateur hout de biechtstoel op een deftige manier opbergen of herplaatsen en de kerstverlichting rond het Mariabeeld voorzichtig verwijderen

- Op korte termijn: Dakaansluitingen en gooteindes, de loodaansluitingen hernemen waar nodig door een voeg een of twee steenlagen boven de goot of de dakbekleding in te slijpen, hierin een loden slab vast te zetten met loodproppen of krammen en aan te strijken met een kalkrijke mortel. Dakkapel toren:- het luik vervangen door een waterdicht luik met correcte detaillering en de ingerotte dorpel vervangen met aandacht voor materiaal en uitvoeringsauthenticiteit. Dakkapellen toren met torenuurwerk: de dakkapellen toegankelijk maken in samenspraak met de onderhoudsfirmas van het torenuurwerk Dak: - de ingerotte delen vervangen tot op gezond hout en de loodaansluitingen waterdicht uitvoeren Schoorsteen: de deksteen vervangen en het voegwerk hernemen met een kalkrijke mortel Architecturaal ijzerwerk: de stabiliteit en waterdichtheid van de topbekroning op het dak laten nakijken met een stelling; uit- of afnemen indien mogelijk; indien de bevestigingen niet meer nodig zijn deze suppressen; de bevestigingen waar nodig hernemen in inox; indien historische waardevol ontroesten en herstellen; alle delen met een roestwerend verfsysteem schilderen, moeilijk toegankelijke delen kunnen voorzien worden van een extra corrosiewerende laag zoals verzinking en volgens historische voorbeeld terugplaatsen zoals aangieten in lood of aanvoegen met een kalkrijke mortel. Schrijnwerk: de ingerotte en de door insecten aangetaste delen vervangen tot op gezond hout met respect voor materiaal en uitvoeringsauthenticiteit; de verdwenen of lossende onderdelen hernemen en/of herbevestigen; alle deuren wind- en waterdicht afhangen; alle deuren inbraakveilig maken; de gebroken glaspanelen vervangen; waar nodig de opleg van gordingen verbeteren en een degelijke beschermingslaag opbouwen door de ondergrond goed voor te bereiden en kwalitatieve beschermingsproducten te gebruiken. Opgaand muurwerk: de voegwerk hernemen met een kalkrijke mortel waar nodig; de ontbrekende delen herplaatsen met aandacht voor materiaal en uitvoeringsauthenticiteit in een kalkrijke mortel; de scheurvorming naargelang de grootte opvoegen of inboeten en de gescheurde natuursteen verlijmen, opvullen of eventueel inpasstukken maken en de sterk geërodeerde steen consolideren of indien nodig vervangen. Buitentrap: de trede ondervullen en het geheel opvoegen met een kalkrijke mortel. Christusfiguur vleugel: door een erkend aannemer met voldoende ervaring in deze materie laten restaureren. Omgeving: een drainerende afwerking of een afhellend betonpad rond het gebouw leggen om water zo snel mogelijk af te voeren van het gebouw; de fundering bekleden met noppenfolie om zoveel mogelijk water te weren uit de constructie of de mogelijkheid om een sperlaag aan te brengen bekijken; het kerkhof ophogen en opnieuw aanleggen en de verschillende zerken herstellen of opnieuw oprichten om de erfgoedwaarde van het landschap te herstellen. Technische installaties: de bliksemafleiding herstellen en periodiek laten keuren; de motoren van het torenuurwerk waterdicht laten monteren; de asbesthoudende materialen van de stookinstallatie reglementair laten verwijderen en alle elektriciteitsinstallaties laten nakijken. Glas-in-lood: de ramen laten restaureren door een erkend glazenier met voldoende ervaring in dit soort werkzaamheden en de plexiglazen voorzetbeglazing vervangen door correct gedetailleerde voorzetbeglazing
- Op termijn: Leien daken: de leidekking vervangen met aandacht voor aansluitingen, nokken en detailleringen Pvc-hanggoten: een duurzaam alternatief zoals zink toepassen (in combinatie met toegankelijkheidswerken). Interieur: in samenspraak met een aannemer gespecialiseerd in dit soort werken het geheel herstellen.

Voor een duurzaam onderhoud zijn de volgende punten van bijzonder belang:

- Leien daken: na de winter of hevige stormen het dak nakijken op lekken en laten herstellen
- Goten: regelmatig ruimen en op defecten nakijken.
- IJzeren en houten bouwdelen: regelmatig schilderen met een duurzaam verfsysteem na een grondige voorbereiding van de ondergrond, eventueel eerst klein herstel uitvoeren

Bliksembeveiliging

Laatste gekende controle 17/2/2023: Score A

De installatie is bliksemtechnisch in orde, bevestigingen en verbindingen hebben mechanisch goede eigenschappen, er werden geen onderbrekingen vastgesteld en corrosieverschijnselen doen zich niet voor. De metingen hebben voldoening gegeven. De installatie is conform uitgevoerd aan de NBN C18-100 van mei 1985 "Richtlijnen voor Bliksemafleiderinstallaties" en zijn addendum n°1 van 1991.

Recente werken:

- Nazicht dakgoten; Gemeentelijke Technische Dienst
- Nazicht/herstel leien, nokafwerking; 2020 VanLoy dakwerken
- Onderhoudscontract klokinstallatie; Clock-o-matic
- Schilderen houten buitenwerk, 2022 Gemeentelijke Technische Dienst

Restauratiewerken

- In juni 2014 werd het subsidiedossier voor de buitenrestauratie ingediend en ontvankelijk verklaard. Het is nu wachten op de toewijzing van de subsidie om de werken te starten.
- Inkomdeur restaureren; 2025

Financiële gegevens

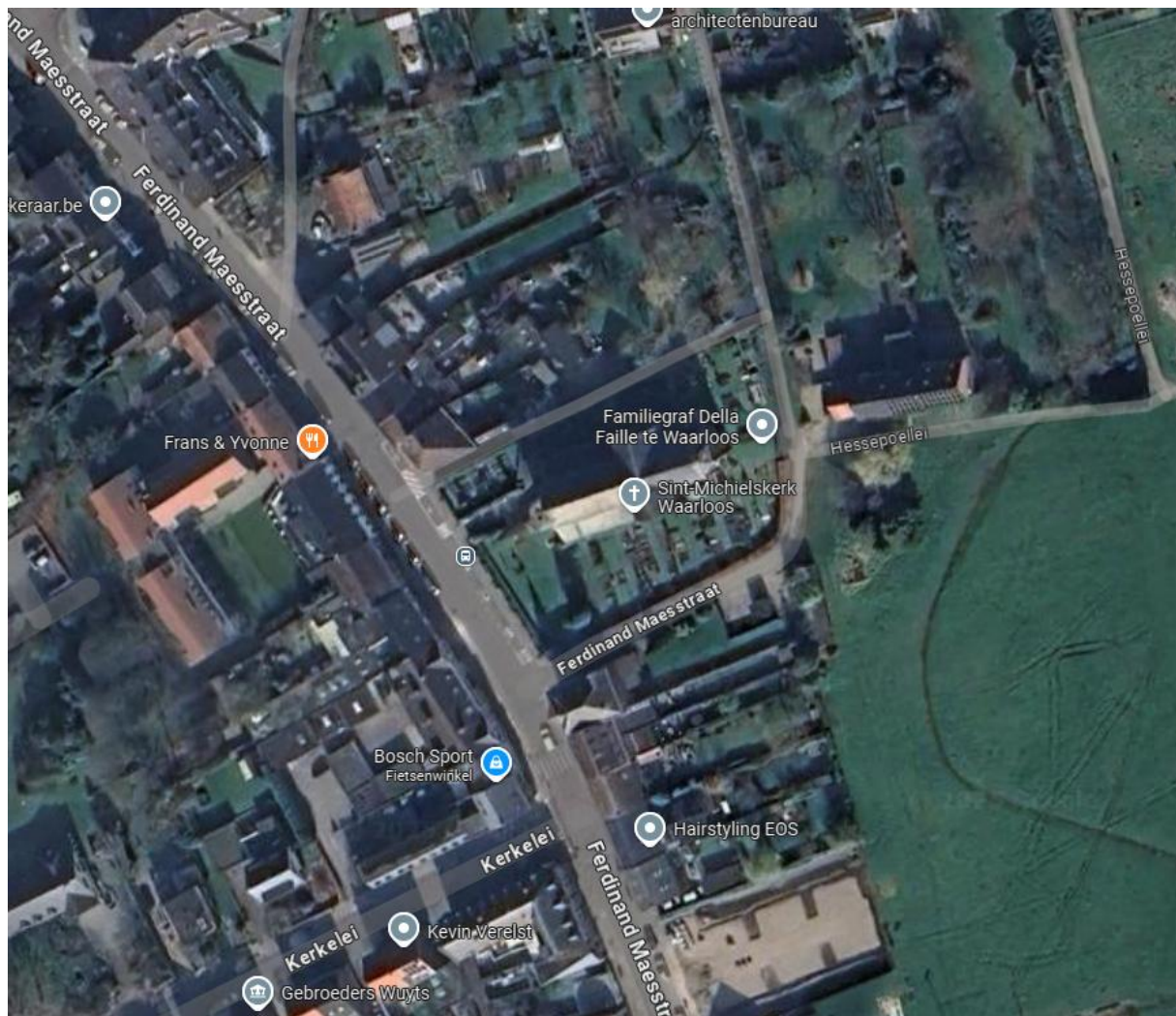
- Geplande investeringen

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget	Uitvoering
2014	Buitenrestauratie	Geraamd bedrag 1.267.426,00 Subsidie 690.000,00	?
	Inkomdeur	Geraamd op 7.500,00	2025

- Exploitatietoelagen (-) en eventuele overschotten (+)

2019	2020	2021	2022	2023	2024
+21.173,05	+72.805,99	+56.215,67	+92.635,14	+28.468,90	+17.872,91

2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Deze kerk situeert zich centraal in de hoofdstraat van Waarloos, met parkeergelegenheid langs de straat. Voor de kerk is een bushalte. De kerk ligt op een lichte verhevenheid en is centraal via trappen toegankelijk. Voor rolstoelgebruikers is zijdelings een toegangsweg. De lagere school Sint Michiel is in de omgeving van de kerk gevestigd, alsook de parochiale gebouwen die voor allerlei verenigingen en gelegenheden wordt benut.

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

VIERINGEN:	
Wekelijkse vieringen	Zondag 9.30u : 40 personen
Hoogdagen	85 personen
Uitvaarten	6
Huwelijken	soms
Dopen	4
Schoolvieringen	2
Bijkomende vieringen	<ul style="list-style-type: none"> • 1 januari nee • Paasmaandag nee • Pinkstermaandag nee • Aswoensdag nee • Hemelvaart ja • Eerste communie nee • Vormsel nee • 15 augustus ja • Allerheiligen ja • Gedachtenis Allerzielen nee • 11 november nee • Boeteviering soms • Witte Donderdag ja • Goede Vrijdag kruisweg ja • Goede Vrijdagdienst nee • Paaswake nee • Christus-Koning Chiro ja • Scouts/Gidsen jaarviering nee • Woensdagviering advent nee • Woensdagviering vasten nee • Kerstviering OKRA ja • Dankviering K8 en K12 nee • Gedachtenis vrienden Maes ja
ANDER PAROCHIEEL GEBRUIK:	
Koorrepetitie wekelijks	nee
Infoavond vormsel	nee
Rondleidingen vormelingen	Ja
Catechese vormelingen	nee
Kerkconcert Parochie	ja 1x

Receptie Nieuwjaar	ja
Kerk open	Zondag voormiddag
MAXIMALE BEZETTING	
Sommige uitvaarten	300 personen
GEBRUIK BUITEN EREDIENST	
Open kerkendag	ja
Orgelconcerten	nee
Koorconcerten	ja
Korenfestival	nee
Lesmoment school	soms
Bezinning schoolvieringen	soms
Proclamatie	nee
Winkel	nee
Interesse van anderen in neven- of herbestemming	nee

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

3.1 Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Kontich Centrum	Sint-Martinus	A
Kontich Kazerne	OLV-Onbevlekt Ontvangen	A
Kontich Sint-Rita	Sint-Rita	A
Waarloos	Sint-Michaël	A

Algemeen:

Gelet op de huidige werking van de verschillende parochies wordt de bestemming van de kerken als sacrale ruimte of 'huis van de liturgie' als primordiaal beschouwd. Alle kerkgebouwen blijven daarom hoofdzakelijk gevaloriseerd voor alle kerkelijk gebruik.

Daarnaast houden alle actoren eraan de culturele en erfgoedkundige waarde van de verschillende kerken te bewaren.

Echter, in ondergeschikte orde zijn alle actoren bereid om occasioneel eventuele nevenbestemmingen met open geest te willen onderzoeken.

Sint-Martinus

Deze waardevolle erfgoedkerk is een beschermd monument. Ook het orgel verdient aandacht. Aan de gewone liturgie nemen gemiddeld 69 mensen deel. In het weekend is het kerkgebouw open voor passanten. Wekelijks vindt er ook op woensdagavond een eredienst plaats.

Als eventuele occasionele nevenbestemmingen wordt hierbij gedacht aan een muzikale functie, een expositieruimte of een erfgoedmuseum.

Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen

Tijdens de volgende legislatuur verwacht men voldoende draagkracht om de weekendvieringen met gemiddeld 70 deelnemers vol te houden. Er vinden regelmatig gezamenlijke doopvieringen plaats. Diverse investeringen werden uitgevoerd: ecologische verwarming, TV-schermen om voorstelling te geven, dak vernieuwing. Het kerkgebouw is dagelijks toegankelijk voor passanten tussen 9 en 18 u. De restauratie van de glasramen is voorzien.

De aanwezige geloofsgemeenschap getuigt van voldoende draagkracht. Occasioneel worden er muzikale concerten gehouden omdat de akoestiek zich hiertoe goed leent.

Sint-Rita

Dagelijks is het kerkgebouw toegankelijk voor passanten tussen 8 en 17.30 u. In 2 liturgische diensten per week ontvangt men gemiddeld 40 à 50 misgangers. Een personenteller geeft een jaarlijks saldo van 25.500 bezoekers aan. Het kerkgebouw kan tot 550 mensen ontvangen en heeft een goede akoestiek. Soms vindt er een concert of een schoolviering plaats. Deze situatie lijkt constant in de volgende legislatuur, maar is onzeker in de periode na 2030.

Op langere termijn kan een eventuele inkanteling van de functionele ruimten van de kerkfabriek (parochiesecretariaat) onderzocht worden.

Sint-Michaël

Deze kerk bevat als beschermd monument bijzonder erfgoed. Een restauratiedossier werd intussen goedgekeurd. Het kerkgebouw ligt op een hoger gelegen site met een kerkhofmuur en is beschermd als monument. Regelmatige misgangers lopen rond de 50 per weekend. Er vinden occasioneel ook concerten plaats. Op termijn kan onderzocht worden of enkele kerkelijke functies in het kerkgebouw kunnen worden ingekanteld. (parochiesecretariaat, vergaderzaal voor de gemeenschap)

3.2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht

- Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad;
- Dit biedt actoren de mogelijkheid om jaarlijks de evolutie in het samenwerken en/of samenvoegen van de parochies vast te stellen zodat er kan ingespeeld worden op eventuele noden van zowel de kerkfabrieken als het lokaal bestuur.
- De dienst patrimonium van het lokaal bestuur zal – steeds in overleg met de kerkfabrieken - reeds een eerste analyse maken van de technische mogelijkheden in de verschillende kerkgebouwen.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maanden van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.